

γ'. Ἐκείνο μέντοι τῶν ἀνομολογημένων ¹⁾ ἐστίν, ὡς, ἐπειδήπερ τὸν τῆς τρίτης Ἀρμενίας κόμητα οὐ πολιτικὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ στρατιωτικὸν πεποινημένον ἄρχοντα, ἀναγκασίως ἔχειν καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ τοὺς κατ' αὐτὴν ἰδουμένους ὑποκείσθαι, ἕδεικνυται ἔχοντι, καθὰ τοῖς στρατιωτικοῖς ἄρχουσι ἐρεῖται, καὶ πρὸς ὄνομα καλεῖν αὐτοὺς καὶ ἐπιζητεῖν καὶ προνοεῖν τῶν σιτήσεων αὐτῶν καὶ ἐπεξίεναι τοῖς κατ' αὐτοὺς, εἴπερ ἀδικοῦσιν· καὶ μήτε συγχωρεῖν τοῖς στρατιώταις ἀδικεῖν τοὺς ὑπηκόους· εἰ δὲ τι πράξαιεν σφοδρότερον, καὶ ἐγκληματικῶν ἀκροῦσθαι δικῶν, κἂν εἰ στρατιώται καθεστήκοιεν· καὶ ἅπαντα πράττειν, ὅποσα τοῖς στρατιωτικοῖς δεδωκαμεν ἄρχουσι. καὶ ὡσπερ τῷ τε Ἰσαυρίας κόμητι, τῷ τε τῆς Παζατιανῆς Φορηγίας καὶ πρὸς γε τοῖς προαίτωσι Λυκαονίας τε καὶ Πισιδίας καὶ Θρακίας καὶ τὸ στρατιωτικὸν ὑπεκλίναμεν, οὕτω καὶ αὐτῷ μὴ μόνον εἶναι τὴν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τάξιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν στρατιωτικῶν ἐξουσίαν τε καὶ ἀρχήν· καὶ εἶναι σεμνὸν αὐτὸν στρατιώταις τε καὶ ἰδιωταῖς, κελύοντα καὶ πάντα πράττοντα, ὡς μῦς δὴ ἀρχῆς καθεστῶσης· καὶ μίαν τίθεσθαι ²⁾ πρόνοιαν τοῦ μηδὲ ἐγκλημα κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἁμαρτάνεσθαι, ἀλλὰ καὶ σωφροσυμοῖς ὑποβάλλεσθαι τοῖς προσήκουσι. ταύτης δὲ τῆς ἐξουσίας οὐκ ἀφαιρούμεθα παντελῶς αὐτὸν ἐπ' οὐδενὶ προσώπῳ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ὄντων, εἴτε ἰδιωτικῷ, εἴτε στρατιωτικῷ, εἴτε τιμεικῷ. μίαν γὰρ καὶ συνεχῆ τὴν εἰρήνην ³⁾ ἐν ἅπασιν τοῖς ὑπηκόοις τοῖς ἡμετέροις φυλάττεσθαι βουλόμεθα, οὐ τῆ διαφορᾷ τῶν προσώπων τὴν κατὰ τὸν ⁴⁾ νόμον εἰσάγοντες καταφύνησιν.

TITULUS IE.

Περὶ τοῦ μοδεράτορος Ἀραβίας.

α'. Τῷ παρόντι νόμῳ χορῶμενοι μετατίθεμεν τὴν ἀρχὴν ἐπὶ κάλιον σχῆμα καὶ φιλοτιμούμεθα καὶ αὐτὴν, τὴν τοῦ μοδεράτορος ἧτοι ἁρμοστοῦ προσηγορίαν τούτου ⁵⁾ (ὡπερ καὶ ἐν Πόντῳ πεποιήκαμεν), καὶ τὸ τῶν περιβλέπτων αὐτῆς δίκαιον δίδωμεν ἀρχῶν· ὥστε κατὰ μηδὲν ἐλάττονα τῆς δοκιμῆς καθεστάναι, ἀλλ' ἀντέχεσθαι μὲν καὶ τῶν δημοσίων εἰσπράξεων οὐκ σφοδρότητι πάσῃ, ἀντέχεσθαι δὲ καὶ τῆς τῶν ἰδιωτῶν ὠφελείας· καὶ μὴ συγχωρεῖν μήτε τῷ περιβλέπτῳ δοῦναι, μήτε τῷ φυλάτῳ, μήτε τινὶ τῶν δυνάτων οἰκῶν, ἀλλὰ μήτε τῷ θεῷ τῷ ἐπὶ τῶν θησαυρῶν, ἢ ταῖς θεαῖς ἡμῶν περιουσίαις, ἢ αὐτῷ τῷ θεῷ ἡμῶν οἴκῳ, τὴν οἰανοῦν ἐπαγαγεῖν τοῖς ἡμετέροις ὑποτέλει ζημιῶν· μηδὲ κατακλίνεσθαι ὁρδίως, μηδὲ τρέμειν, ἀλλ' ἀνδρείως τῶν ὑπηκόων ἐξηγεῖσθαι· καὶ πρὸ πάντων μὲν καθ' αὐτὸς φυλάττειν θεῷ τε καὶ ἡμῖν ⁶⁾ καὶ τῷ νόμῳ τὰς χεῖρας ⁷⁾ ([ἐπὶ γὰρ τοῖς αὐτοῖς ὄχοις, ὅφ' οὐδὲ τὰς ἄλλας ἀρχάς] καὶ ταύτην εἶναι βουλόμεθα)· ἐπειτα κομῆσεσθαι μετὰ τῶν συμβόλων καὶ τὰ βασιλικὰ παραγέματα, ἅπερ οἱ πρὸ ἡμῶν νομοθέται καὶ τὸ παλαιὸν τῆς πολιτείας ἠπίσταστο σχῆμα· ἡμεῖς δὲ καὶ ἐκλελοιπότα πάλιν ἀνεκτησάμεθα καὶ εἰς πολιτείαν καταγγέλομεν, ὥστε καὶ τούτοις ἐντυγχάνειν αἰεὶ καὶ τὰς ἡμετέρας φυλάττειν κελύσει. εἰ γὰρ δὴ τούτοις κατακολου-

III. Illud tamen in confesso est, cum tertiæ ^{Nov. 31. cap. 3.} Armenia Comitem non civilem solum, sed et militarem magistratum fecimus, necesse esse, ut milites etiam, qui in ea collocati sunt, illi subiecti sint, ipseque potestatem habeat, ut, sicuti militaribus magistratibus permissum est, nomine suo eos vocet, et inquirat et annonis eorum prospiciat, et delinquentes puniat, neque permittat militibus, ut subditos laedant: sin vero gravior quid commiserint, ut etiam criminales causas audiat, licet milites sint, omniaque faciat, quaecumque militaribus magistratibus dedimus. Et quemadmodum Isauriae Comiti et Pacatianae Phrygiae, et praeterea Praetoribus Lycaoniae, Pisidiae atque Thraciae milites etiam subiecimus, ita et ille non solum civilium rerum ordinationem, sed et militarium potestatem et imperium habeat: ipseque venerandus sit militibus et paganis, praecipiens et omnia agens, ac si unus esset magistratus: curam quoque unice gerat, ne crimen aliquod in provincia committatur, sed ut poenis congruis puniatur. Ab hac vero potestate nullam plane personam in provincia existentem eximimus, sive privatam, sive militarem, sive tamiacam. Unum esse et perpetuum inter omnes subditos nostros hunc magistratum servari volumus, ex personarum differentia legum contemptum non introducetes.

TITULUS XV.

De Moderatore Arabiae.

I. Hac lege utentes magistratum in puleriores ^{Nov. 102. cap. 1.} formam transmutamus illique moderatoris seu harmostae appellationem largimur (quod et in Ponto fecimus) et ius spectabilium magistratuum damus: ut in nullo Ducico minor sit, sed publicas quidem exactiōnes cum omni severitate faciat, utilitatem vero privatorum quoque curet: nec permittat, neque spectabili Duci, neque phylarcho, neque cuidam ex domibus potentium, neque etiam sacris thesauris nostris, neque sacris nostris privatis, neque ipsi etiam sacrae nostrae domui, ut quodcumque damnum subditis nostris inferat: nec facile flectatur, nec extimescat, sed fortiter subditos regat, et ante omnia puras manus Deo, nobis et legi servet: [iisdem enim iuramentis, quibus reliqui magistratus] ipsum etiam subiectum esse volumus. Deinde cum codicillis etiam mandata Imperialia accipiat, quae anteriores legistatores et antiqua reipublicae forma non ignorarunt; nos vero, quum obsolevisent, iterum renovavimus inque rempublicam reduximus, ut et haec semper legat et iussa nostra observet. Si enim haec sequatur, non est, cur non omnia ei bene cedant et secundum legem ad commoditatem iustamque facilitatem perveniant.

1) ἀνομολογημένων Cod. Coisl. 2) Cod. Coisl. καὶ μὴ ἀντιθεσθαι. 3) εἰρημένην Cod. Coisl. Vulg. in textu Novellae εἰρήνην, quod haud dubie praefendum est, quum non adsit substantivum, ad quod τὴν εἰρημένην referatur, nisi forte dixeris, subintelligendum esse ἀρχήν. 4) Lege τῶν νόμων. 5) Ita Cod. Coisl. Sed legendum τούτο. 6) Cod. Coisl. male ἡμῶν. 7) Quae nunc sequantur unci inclusa, desunt in Cod. Coisl. nec vero lacunae vestigium in eo deprehenditur. Inserta sunt ex textu Novellae. Verba, quae parenthesis finiunt, καὶ ταύτην εἶναι βουλόμεθα, habet Cod. Coisl.

θήσειεν, οὐκ ἔστιν ὅπως μὴ πάντα καλῶς ἀπαντήσειεν αὐτῇ καὶ μετὰ τῶν νόμων ^{a)} πρὸς εὐκολίαν καὶ δικαίαν ἑρασιώτην ἀφίκοιντο.

Nov. 102. β'. Πρῶτον μὲν οὖν αὐτῇ σπουδασμα γένηται, καθ' ἕναρ. 2. ἄπερ εἰπόντες ἐφθήμεν, ἢ τῶν δημοσίων εἰσπραξις, τοῖς μὲν ἐγγνώμοσι φιλόφρονος τε καὶ πατριῆ γινόμενης, τοῖς δὲ ἀγνωμονεστέροις σφοδρὰ τε καὶ ἀνένδοτος. ἔπειτα ἐπιμελήσεται καὶ τοῦ δημοτικοῦ καὶ τῆς ἐπιτάξιας τῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦ μήτε θοροῦσιν καὶ στάσειν ἐκδίδουσαι, μήτε Βοστανούς, μήτε τοὺς ἄλλους· μήτε τὰ πρὸς τέρψιν ἀνεμένα τῇ παλαιότητι, ταῦτα εἰς μακίαν τε καὶ φόνους τρέπειν. Ἐξεῖ δὲ ἀπακούοντας αὐτῇ καὶ τοὺς στρατιώτας κατὰ τὰ θεῖα ἡμῶν παραγγέλματα (καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο ἐκεῖθεν ἔστι λαβεῖν)· οὐδενός τε ἀμελήσει παντελῶς τῶν δεόντων. καθ' ἕναρ γὰρ τῶν ἐν Πόντῳ πεποιήμεθα μοδερώτορα, οὕτω καὶ αὐτὸν τοῖς αὐτοῖς τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐκβιβάζομεν ἵγρουν· καὶ ἔσται καὶ αὐτὸς περιβλεπτός. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰ περὶ τῶν ἄλλων αὐτῷ διοικηθήσεται. καὶ οὐδὲ μέχοι τῆς παραμυθίας τῆς ἐμπροσθε στησόμεθα μόνης· βουλόμεθα γὰρ αὐτὸν προφράσει σιτήσεων καὶ τῆς ἄλλης παραμυθίας κομιζέσθαι πεντεκαίδεκα χροσίου λίτρας, τὸν δὲ γε πάροδρον αὐτῷ τῆς ἀρχῆς δύο ἔχον λίτρας, τὴν τε αὐτοῦ τάξιν δύο χροσίων λίτρας. εἰ δὲ καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν παραγγελμάτων, καθ' ἕναρ εἰπόντες ἐφθήμεν, ἤδη τοῖς στρατιώταις ἐφέστηκεν, ἀλλ' οὖν φροντίς ἡμῶν τῶν καταλόγων τῶν ἰδουμένων ἐκεῖσε τίνα τῷ ταύτην ἔχοντι τὴν ἀρχὴν ὑποκλίναί, ἐφ' ἧτε αὐτοῦ ὑπακούειν μόνον καὶ ταῖς αὐτοῦ ^{b)} διατυπώσεις εἶκειν τε καὶ πείθεσθαι. οὐκ ἐπικοινωνήσει δὲ παντελῶς ὁ περιβλεπτός, οὔτε οἷς ἂν ὁρητῶς αὐτῷ δοθῆναι στρατιώταις, οὔτε ἰδιωτικῶν οὐδενί, οὔτε ταῖς ἐκεῖθεν δίκαις, ὅταν ἔχοιεν πρὸς ἀλλήλους· οὔτε εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις ὁ ἐναγόμενος εἴη, οὐδὲ τὴν οἰανοῦν ἔξει μετουσίαν πρὸς ἰδιωτικὰς αἰτίας· ἐπεὶ πολλὴ τὸ μέσον ἐστὶ στρατιωτικῆς τε φροντίδος καὶ πολιτικῆς διοικήσεως, καὶ δεῖ διακρίνεσθαι ταῦτα, καθ' ἕναρ οἱ πατέρες ἡμῶν τῆς πολιτείας ἐταξάν τε καὶ κατεστήσαντο, εἰδότες τοῦ περιβλέπτου δονκός, ὡς εἰ ἐμβαλεῖν ἑαυτὸν θαρρήσειε πράγμασι πολιτικοῖς, οὐδὲ τῶν στρατιωτικῶν ἀντιλήψεται, ἀλλὰ κακείνων ἀφαιρεθεῖς ἰδιώτης ἔσται καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ταύτην γενήσεται.

Nov. 102. γ'. Ταῦτα ἡμῶν νενομοθετήσθω καὶ ἐπὶ τῆς ^{c)} κατὰ cap. 3. Ἀράβων χώρον ἀρχῆς. πεπεισόμεθα γὰρ καὶ βουλήσει θεοῦ, ὅτι τὸ πρῶγμα ἐπιδώσει πρὸς τὸ κάλλιον. εἰ γὰρ καὶ οὐκ ἐφεισάμεθα χρημάτων, ἀλλ' ἠξήσαμεν αὐτῷ τὰς σιτήσεις, ἀλλ' οὖν ἴσμεν, ὡς καὶ ὁ ταύτην ἔχων τὴν ἀρχὴν σπεύσει τοιοῦτος φανῆναι περὶ τὰς ἀληθεῖς τῶν δημοσίων φόρων εἰσπραξις, ὡς μὴ ζημίαν ἐντεῦθεν, ἀλλὰ δίκαιον κέρδος τῷ δημοσίῳ προσαγαγεῖν. ἐκεῖνο μὲντοι γίνεσθαι τε καὶ κρατεῖν βουλόμεθα, τὸ τὰς σιτήσεις τοῦ περιβλέπτου δονκός ἐκεῖθεν αὐτὸν κομιζέσθαι, ὅπως ἂν ὁ τῆς ἐπαρχίας ἡγούμενος ἐπιτάξειεν· πρόδηλον ὅν, ὡς οὐ μετὰ τοσαύτης ἀδρακείας ^{d)} προσέξει τοῖς πράγμασι, ὡς μηδὲ τὰς οἰκείας σιτήσεις ἀπαιτεῖν ἰσχύοι· εἰδώς, ὡς εἰ παρὰ ταῦτά τι πράξειεν, ποιῆν πεντεκαίδεκα χροσίου λίτρας ζημιωθήσεται.

II. Primum igitur studio illi sit, sicut antea diximus, publicorum tributorum exactio, quae devotis quidem humana et paterna, contumacibus vero severa et inexorabilis sit. Deinde reipublicae quoque eiusque tranquillitatis curam geret, neve tumultibus et seditionibus vel Bostrini vel alii se dedant, quaeque ad delectationem a veteribus permessa erant, in furorem et caedes vertant. Habebit vero secundum sacra nostra mandata milites quoque sibi obedientes (nam et hoc exinde colligi potest) nihilque eorum, quae necessaria sunt, prorsus negliget. Sicut enim in Ponto moderatorem fecimus, ita eum quoque in iisdem huius magistratus vestigiis collocamus, eritque et ipse spectabilis: et similiter appellationes reliquaque ab eo administrabuntur. Neque tantum in priore illo solatio subsistemus. Volumus enim, ut ille pro annonis et reliquo solatio quindecim auri libras, Assessor vero magistratus duas libras, eiusque cohors duas auri libras accipiat. Licet autem is per Imperialia etiam mandata, sicut antea diximus, militibus iam praesit, curae tamen nobis erit, ut aliquem ex militaribus numeris, qui ibi collocati sunt, illi subiciamus, qui hunc magistratum habet, ut illi soli obediant eiusque mandatis obtemperent et pareant. Nullam vero communionem neque spectabilis Dux habebit, nec cum militibus, quos illi expresse dabimus, nec cum ullo privato, eorumve litibus, si quas inter se habent, nec si aliquis ex privatis reus sit: neque ullam cum causis privatis habebit communionem: quoniam multum interest inter militarem curam et civilem administrationem, eaque discernenda sunt, quemadmodum patres reipublicae nostrae haec ordinarunt et constituerunt. Sciat autem spectabilis Dux, si civilibus negotiis se ipsum immiscere audeat, se neque militaria tractaturum, sed illis exutum privatum futurum et huic magistratui subiciendum esse.

III. Atque haec nobis de magistratu etiam Arabum regionis sancita sint. Confidimus enim, hanc rem, Deo volente, bene cessuram. Nam si nec pecuniis pepercimus, sed annonas illi auximus, scimus etiam, cum, qui hunc gerit magistratum, operam esse daturum, ut talis circa veras publicorum tributorum exactioes appareat, ne exinde damnum, sed iustum lucrum fisco proveniat. Illud tamen fieri et obtinere volumus, ut ipse annonas spectabilis Ducis inde accipiat, quantum Praeses provinciae iusserit: cum manifestum sit, tanta cum ignavia negotia eum tractaturum non esse, ut nec proprias annonas exigere possit: eum sciat, si adversus haec quid fecerit, poena quindecim auri librarum se plectendum esse.

a) τὸν νόμον. Cod. Coisl. Sed praeferranda est lectio μετὰ τῶν νόμων, quam habet vulg. textus Novellae. b) Cod. Coisl. ξαντοῦ. Quod ferri nequit. Lege αὐτοῦ, ut et textus Novellae. c) Cod. τῆν. d) Cod. Coisl. male ἀνδρακείας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΣ'.

Περὶ τοῦ ἀνθυπάτου Καππαδοκίας.

α'. Ταῖς μὲν ἄλλαις ἀρχαῖς, ὡς ἔναγχος ἐν Πισιδίαις τε καὶ Λυκαοσίαι καὶ Θρακίαι κατεστήσαμεν, ἐκ διπλῆς τιμῆς συνῶδον τὸ σχῆμά τε καὶ ἄθροισμα καθέστηκει· ταύτην δὲ δὴ τὴν τῶν Καππαδοκῶν μείζον κατακοσμησάμενοι βουλόμενοι σχήματι, τριπλὴν ἐπιτίθειμεν τὴν ἐξουσίαν αὐτῇ· ὁ γὰρ κατὰ ταύτην τὴν ἀρχὴν ἡγήσεται μὲν τοῦ νόμου καὶ τῆς πολιτικῆς ἐπιμέλειας τῆς ἡγήσεται δὲ καὶ τῶν στρατιωτικῶν, τῶν τε ἐπὶ τῆς εἰρημνῆς χώρας, τῶν τε ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις τῆς Ποντικῆς διοικήσεως ἰδρυμένων, ἐν αἷς τὰ ταμειακά χωρία καθέστημεν, ὡς περὶ ἂν ἐστὶν στρατιωτικὸς ἀπόθεν ἐνύχχανεν ἄρχων. δώσωμεν δὲ αὐτῷ καὶ τῶν ταμειακῶν ἄρχων ἀνθρώπων, καὶ πάντες ὅσοι τῆς πρώτης κομητιανῆς εἰσι τάξεως (σοιμμάριοι τε, φαιμέν, καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἕτερον ἔστιν) κατακοσμοῦνται τούτου· καὶ τριαδικὸν ἔσται τὸ σχῆμα τὸ συνῶδον αὐτῷ τὴν ἀρχήν· ὁ γὰρ αὐτὸς πολιτικὸς τε ἄρχων ἔσται καὶ στρατιωτικὸς καὶ τῶν ταμειακῶν ἡγήσεται πραγμάτων· ἐπιμελείας ἑκατέρου αὐτῷ τάξεως, τῆς τε κομητιανῆς, ἥπερ καὶ τὰ οἰκεία πράξει καὶ οὐδὲν ἐπικοινωνήσει τῇ πολιτικῇ τάξει, τῆς τε τοῦ λαμπροτάτου τῆς ἐπαρχίας ἄρχοντος. πάντων τε ἀνθυπαυτικῶν γίνεσθαι τε καὶ καλεῖσθαι βουλόμεθα, τῆς τάξεως μὲν μίαν ἐξουσίας προσήγοραν, τὴν τῆς ἀνθυπαυτικῆς φαιμέν· τὰ μὲντοι οἰκεία διοικήσας πρῶτος τῆς πρώτης κομητιανῆς, τῆς δὲ ἐπὶ πρώτης πολιτικῆς· ὥστε τὴν μὲν πολιτικὴν ἐπιμελεῖσθαι τῶν δημοσίων τε καὶ πολιτικῶν, ὅσα εἰς αὐτὴν ἀνήκειν ἀπόθεν ἴσμεν, τὴν δὲ πρώτης κομητιανῆς τὰς ἐπιμετεῖσθαι τῇ τῶν βασιλικῶν πραγμάτων διοικήσει, καὶ τὴν εἰσπραξίν ποιῆσθαι, καθ' ὅπερ νῦν ἐφηρησόμεθα σχῆμα.

β'. Τὸ μὲν γὰρ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τρακτεντικῶν ὄνομα οὐδὲν εἶναι παντελῶς βουλόμεθα, πρὸς τὰ ἐμπροσθεν βλέποντες παραδείγματα καὶ τὴν πολλὴν αὐτῶν ἐπιφάνειαν, ἣν τοῖς ἄλλοις ἐπήγον συντελέσειν. ὀνομαζέσθαι δὲ βουλόμεθα κατ' οἰκίαν ἐκάστην, κινδύνῳ τῆς ὅλης κομητιανῆς τάξεως καὶ τῶν δεκατριῶν τῶν πρωτερότων (οὓς δὴ μαγίστερας πρώτους καὶ δευτέρους καλοῦσιν), ἑτέρους τοὺς μετ' αὐτοὺς ἐκείνους ἀποκοινωνημένους δεκατριῶν, ἕνα, ὡς εἴρηται, κατ' οἰκίαν ἐκάστην· τοὺς δὲ δὴ τοὺς μετὰ τοὺς πρώτους δεκατριῶν ποιῆσθαι τὴν εἰσπραξίν καὶ περισώζειν τὰ οἰκεία τῶν δημοσίων¹⁾ προνοεῖν δὲ καὶ τῆς ἀπαθείας τῶν συντελών, ἐφ' ᾧ παρὰ μηδενὸς αὐτοὺς μηδεμίαν ἐπιμετεῖσθαι βλάβην· γνωσκόντας, ὡς ἡ ἐντεῦθεν ἐπινοημένη ζημία τοῖς ὑποτελέσει πολλῶν πλέον τὴν αὐτῶν ὑψεται περιουσίαν, οὗσα καὶ τοῦ κινδύνου ἐπ' αὐτοὺς φερομένου πάσης τῆς δημοσίας εἰσπραξέως· μηδ' οἰοῦν δὲ παρέχειν παντελῶς μηδὲ τοὺς πρώτους καλομένους πρώτους καὶ τοὺς δευτέρους μαγίστερας, μήτε τοὺς μετ' αὐτοὺς νῦν δεκατριῶν, οὓς ἐθεσπίσαμεν τὴν ἄνοιαν τῶν δημοσίων ποιῆσθαι, μήτε ἄλλων μηδένα τῶν τῆς κομητιανῆς τάξεως, τῷ κατὰ καιρὸν περιβλέπτῳ ἀνθυπάτῳ, ἢ προφάσει ὀνομασίας, ἢ ἑτέρας οἰουμένης αἰτίας, μόνον ἕνα πενήκοντα νομισμάτων χρυσῶν παρ' ἐκάστῳ²⁾ τῶν δεκατριῶν πρακτόρων τοῖς πρώτοις τρισακδέκα μαγίστεροι παρεχομένων.

TITULUS XVI.

De Proconsule Cappadociae.

I. Reliquorum magistratuum, quos nuper in Pisi- *Nov. 30.*
dia, Lycaonia et Thracia constituimus, forma et con- *cap. 1. §. 1.*
stitutio ex duarum rerum congressu facta est: cum
vero hunc Cappadocum magistratum maiore imperio
ornare velimus, triplicem illi potestatem concedimus.
Nam hic magistratus praeerit legibus et toti cohorti
civilis: praeerit etiam militibus, tum illis, qui in di-
ceta regione, tum qui in reliquis provinciis Ponticae
dioeceseos, in quibus tamiaca praedia sunt, collocati
sunt, perinde, ac si per se militaris esset magistra-
tus. Permittemus vero illi, ut etiam tamiacis homi-
nibus imperet: et omnes, quicumque veteris Comi-
tianaesunt cohortis (Summarii scilicet et si qui alii
sunt) obedient illi, ac triplex erit forma, ex qua
magistratus ille constabit: nam et civilis et militaris
erit magistratus, et tamiacis praeerit rebus, inser-
viente illi utraque cohorte, tum Comitiana, quae et
sua peraget et nihil cum civili cohorte commune ha-
bebit, tum et cohorte clarissimi provinciae Praesidis.
Totam Proconsularem esse et appellari volumus: et
cohors unam quidem habeat appellationem, Proconsu-
laris scilicet, sua tamen divisim faciat, tam quae
olim Comitianaes, quam quae antea civilis erant: ut
civilis quidem curam gerat tributorum et civilium re-
rum, quas olim ad eam pertinuisse scimus; quae vero
olim Comitiana cohors vocabatur, ea praesit Impe-
rialium rerum administrationi et exactionem faciat,
eo, quem nunc exponemus, modo.

II. Epitroporum enim et tractatarum nomen ne *Nov. 30.*
esse quidem volumus, respicientes ad vetera exempla *cap. 2.*
et multas iniurias, quas miseris subditis intulerunt.
Per singulas vero domus periculo totius Comitianaes
cohortis et tredecim primariorum (quos Magistros pri-
mos et secundos vocant) alios tredecim statim post
illos eligendos nominari volumus, unum, ut dictum est,
in unaquaque domo. Hi vero post priores illos tre-
decim exactionem faciant et fisco, quae illis sunt,
conservent: prospiciant quoque subditorum tranqui-
litati, ut illi a nemine damnum patiantur: et sciant,
damnum inde subditis illatum eo magis ad ipsorum
patrimonium spectaturum esse, quum et periculum
omnis publicae exactionis ad eos pertineat. Nihil
vero prorsus neque illi, qui antea vocabantur primi
et secundi Magistri, neque tredecim illi, qui post
ipsos nunc sunt, quos tributa exigere iussimus, neque
ullus alius ex cohorte Comitiana, spectabili Procon-
suli, qui eo tempore erit, vel pro nominatione, vel
alia quacunque ex causa, praesent: sed quinquaginta
solum solidi aurei ab unoquoque tredecim illorum ex-
actorum prioribus tredecim Magistris praebentur.

e) Leg. τε. f) Haud scio, an praefendum sit τῷ δημοσίῳ, quod est in vulg. text. Novellae. g) Mallem ἐκάστῳ, ut habet textus Novellae.

Nov. 30.
cap. 3.

γ'. Αὐτοὺς μέντοι τοὺς ἀναιτητὰς μὴδ' ὀτιοῦν κομίζεσθαι πλέον παρὰ τῶν γεωργῶν ἢ τῶν ὕλων ὑπομετόντων δι' αὐτῶν τὴν ἐξπράξιν, πλὴν τῶν περιεχομένων τοῖς τύποις Νικητοῦ τοῦ τῆς μεγαλοπρεποῦς μνήμης καὶ ἀφορισθέντων τοῖς ἀπαιτηταῖς· μὴ δυναμένων αὐτῶν πλάττειν ὀνόματα, ὑπὲρ τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπάγειν ξημίας, ἀσπαστικῶν^{h)} τε ἔνεκεν, ἢ τρακτευτικῶν, ἢ ἑτέρας οἰασθήποτε προσφάσεως, εἴτε εἰς συνήθειάν τινα δῆθεν ἀναφρομένης, εἴτε εἰς οἰωσὸν ἐπήρειαν. τούτων γὰρ πάντων ἐλευθέρους τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς φυλάττεσθαι βουλόμεθα. μάλιστα γὰρ αὐτοὺς ἐλευθεροῦμεν τοῦ πονηροῦ τε καὶ ὀλεθροῦ δασμοῦⁱ⁾, ὃν τοῖς κατὰ καιρὸν παρέχοντες τρακτευταῖς ἠλαττοῦντο περὶ τε τὸν δημόσιον, περὶ τε τὰς οἰκίας ἀποτροφάς^{k)}. ἀλλὰ κἂν εἴ τις τύπος ἦν, βουλόμενος παρέχεσθαι τι τοῖς τρακτευταῖς, ἢ μαζοῦ συνήθεια, καὶ ταύτην ἀναιτοῦμεν. αὐτὸ γὰρ δὴ τὸ τοῦ τρακτευτοῦ περιελόντες ὄνομα, καὶ πᾶν τὸ εἰς αὐτὸν ἀνήκον ἐικότως συναφαιρούμεθα, ταύτην ἰδικὴν φιλοτιμίαν τοῖς ἡμετέροις ὑποτελεῖσι διδόντες· εἰ δέ τις φαρρήσειε τῶν τρακτεῶν ἑτερόν τι λαβεῖν παρὰ τὰ διωρισμένα τῷ τύπῳ Νικητοῦ τοῦ μακαριωτάτου (ταῦτα γὰρ μόνα κομίζεσθαι συγχωροῦμεν αὐτοῖς), ἴστω καὶ τῆς στρατείας καὶ τῆς ἀξίας καὶ οὐσίας ἐκπεσοῦμενος τῆς αὐτοῦ.

Nov. 30.
cap. 4.

δ'. Ἐπειδὴ δὲ εἰκὸς ἐστίν, ἐν τοῖς δεκατριῶσι πρόκτορσιν (ἐπειδὴ βαθμῶν εἰς ταύτην προῖναι τὴν τάξιν αὐτοὺς θεσπίζομεν) οἷα εἶναι πρὸς τὸ πρόημα ἐπιτηδεῖον, μένειν μὲν αὐτῷ καὶ οὕτως τὴν ἐκ τοῦ βαθμοῦ πρόσδορον συγχωροῦμεν· θεσπίζομεν δέ, τοὺς δεκατριῶς τοὺς προτέρους μαγιστέους καὶ πρὸς γε τοὺς μετ' αὐτοῦ ἑτερόν τινα βοηθὸν αὐτῶν προσηγορεύειν, κινδύνῳ οἰκείῳ καὶ τῶν ὄντων αὐτοῖς πραγμάτων, ὃς τῷ πράγματι χορήσειται προσηκόντως· ὥστε μῆτε τὸ δημόσιον ἀδικεῖσθαι διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἐκείνου, μῆτε ἐκεῖνον ἐκπίπτειν τῆς ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ βαθμοῦ παραμυθίας· δηλαδὴ κινδύνῳ τῶν δεκατριῶν μαγιστέων καὶ τῶν ἄλλων μετ' αὐτοῦ τῆς τοῦ βοηθοῦ τοῦ μὴ πρὸς τοῦτο ἐπιτηδεῖον προβολῆς γενομένης, ὡς εἴρηται. καὶ μεγάλην ἡμῖν τοὺς τῶν δημοσίων πρόκτορας δέησι χάριν ὁμολογεῖν, ἀπαλλάττονσιν αὐτοὺς τῶν πολλῶν ἐκείνων ξημιῶν, ὡς ἔμπεροσθεν τοῖς μαγιστέροις παρέχον, καὶ τῷ κατὰ καιρὸν περιβλέπτῳ κούρητι καὶ τῇ αὐτοῦ τάξει. διὰ τοῦτο δὲ αὐτοὺς τούτων ἀπάντων ἡλευθερώσαμεν, ἵνα μὴδὲ αὐτοὶ τοὺς ὑποτελεῖς ἀδικοῖεν, μὴδὲ προσφάσεις ἐκείνας, ὡς εἰς ἐπήρειαν ἐπινοοῦντες, εἰσοδιακὰ τε καὶ ἕτερα ὀνομάζοντες, τὸν τῶν γεωργῶν καταλύουσι βίον· ἀλλὰ μόνοις ἀρκούμενοι τοῖς παρεχομένοις τοῖς ἐπιτροπῶσι κατὰ τὸν τύπον Νικητοῦ τοῦ τῆς λαμπρᾶς μνήμης τῶν ἄλλων ἀπάντων [ἀπέχονται]^{l)}.

Nov. 30.
cap. 5.

ε'. Ὅμοιος ἐστὶ φροντίς^{m)}, εἴτε καθ' ἐστῆχοι τι πολιτικῶν, εἴτε εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχὴν, εἴτε εἰς τὴν ταμειακὴν ἐξουσίαν βλέπονⁿ⁾· καὶ οὐδενὸς ἐμελήσει τῶν πάντων, ἐπειδὴ καὶ μείζονα τῶν ἄλλων ἀρχόντα δοῦναι τῷ τόπῳ βουλόμεθα. νεομισμένον γὰρ τοῖς πάλαι Ῥωμαίοις ὄν, τὰς ἐπαρχίας ἀποκληροῦν ἢ τοῖς γινομένοις ὑπάτοις ἢ τοῖς ἀν' ἐκείνων στελλομένοις, οὓς ἀνθυπάτους ἐκάλουν, διὰ τοῦτο καὶ τὴν Καππαδόκων ἀρχὴν ἀνθυπατείαν εἶναι βουλόμεθα, ἥτιν Ῥωμαῖοι πρότερον τὴν ἐν Ἀφρικῇ κατεκόσμου ἀρχὴν [ἦν]^{o)} ἡμεῖς τοίνυν τοσοῦτον ἠξήσαμεν, ὡς τὸν πα-

III. Ipsi vero exactores ab agricolis aut denique iis, qui per eos exactorem patiuntur, non plus accipiant, quam quae formis Nicetae magnificae memoriae continentur et exactoribus assignata sunt. Neque illi nomina fingant et pro nominibus illis damna inferant, vel Aspasticorum vel tracteutorum nomine, vel alia quaecunque de causa, quae vel ad consuetudinem quandam spectet, vel ad quaecunque laesionem referatur. Nam subditos nostros ab his omnibus immunes servari volumus: maxime vero eos a malo et pernicioso tributo liberamus, quod tractatoribus, qui quocunque tempore sunt, pendentes, tum quoad tributa, tum sua alimenta non solvendo fiebant. Sed et si quaedam sit sanctio, aut longa consuetudo, quae tractatoribus praestari quid velit, etiam hanc tollimus. Nam cum ipsum tractatoris nomen tollamus, omne etiam, quod ad eum pertinet, merito simul tollimus, speciali hac liberalitate erga subditos nostros utentes. Si vero quis ex tractatoribus aliud quid praeter ea, quae forma beatissimi Nicetae definita sunt, accipere ausus fuerit (quae sola iis accipere permittimus), sciat, se et militiam et dignitatem et patrimonium suum amissurum esse.

IV. Quoniam vero fieri potest, ut inter tredecim exactores (nam gradatim eos ad hunc ordinem pervenire iubemus), aliquis ad hoc negotium idoneus non sit, permittimus quidem, ut sic quoque reditus illius gradus illi maneat: sancimus vero, ut tredecim priores Magistri et praetera illi, qui post eos sunt, alium quendam illi adiutorem suo et rerum suarum periculo nominent, qui rem, ut decet, gerat: ut nec fisco propter illius infirmitatem iniuriam patiat, neque ille solatio, quod ex tempore et gradu habet, excidat: periculo scilicet tredecim Magistrorum et reliquorum, qui post eos sunt, adiutoris illius, qui idoneus non est, creatione, ut dictum est, facienda. Et tributorum exactores magnas gratias nobis habere oportebit, qui eos a multis illis damnis, quae antea Magistris et spectabili pro tempore Comiti et Cohorti eius sarcierunt, liberaverimus. Propterea enim eos ab his omnibus liberavimus, ut neque ipsi subditos iniuria afficiant, neque praetextibus illis, quos ad vexationem excogitant, et introitus vel aliter appellant, agrorum facultates exhauriant: sed ut iis solum contenti, quae secundum formam Nicetae clarissimae memoriae Epitropis praebentur, a reliquis omnibus abstineant.

V. Similiter curam habebit omnium, sive civile quid sit, sive ad militarem magistratum, sive ad tamiacam potestatem spectet: neque quicquam omnino negliget, quoniam maiorem reliquis magistratum huic loco dare volumus. Cum enim Romanis in more fuerit, provincias vel Consulibus vel his, qui loco eorum mittuntur, quos Proconsules vocabant, distribuere, propterea et Cappadocum magistratum Praeconsulatum esse volumus, quo Romani olim Africae magistratum ornarunt: [quem] nos adeo auximus ut, qui eum suscipit, gloriosissimis sacro nostro Praetorio

h) Leg. ἀσπαστικῶν. Cod. Coisl. habet ἀσπαστικῶν. i) Leg. δασμοῦ, non δεσμοῦ, ut habet Cod. Coisl. k) Textus Novellae ἀπογραφάς. l) In exemplo Haeneliano ἀπέχονται deest. In textum recepi, quia Hombergkiius ita legi in MS. Basil. i. e. Cod. Coisl. testatur. Sed uncis inclusi. m) Desunt, quae praecedunt haec verba in textu Novellae, αὐτῷ δὲ τῷ περιβλέπτῳ ἀνθυπατίῳ ἀπάντων ὁμοίως κ. τ. λ. n) Cod. Coisl. βλέπων, ut et Haloander. Sed βλέπων praefendum. o) ἦν deest in Cod. Coisl. Inserui e textu Novellae; sed uncis inclusi.

γαλαμβάνοντα ταύτην τοῖς ἐνδοξοτάτοις ὑπάρχουσιν τῶν ἱερῶν ἡμῶν συναριθμησάμενοι πραιτωρίων. καλεῖσθω τε ὁ ταύτης ἡγούμενος ἀνθύπατος Καππαδοκίας· ὥστε καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς ἔχει ἴδιον καὶ τὸν ἀρχηγέτην συνονομάζειν τῷ πράγματι. δέξαιτο γὰρ ἂν ὁ τῆς ἀρχῆς κρατῶν τὸ τοιοῦτον σχῆμα θραδίως, ἐπεὶ καὶ πολλὴν ἔχει τὴν ἔξουσίαν, ἐπιεικόμενῃ προφάσει τῆς τομιακῆς κτήσεως καὶ εἰς τόπους ἑτέρους· καὶ ὅλος ἐστὶν σεμνῆ, τοσοῦτος ἐφεστῶσα πράγμασι τε καὶ ἀνθρώποις· καὶ διαθήσει γε εὐκολώτερον ἅπαντα, τῆς στρατιωτικῆς αὐτῷ παραξενυνμένης ἰσχῆρος. τὰ μὲν οὖν πολιτικὰ πράξει κατὰ τοῦτο δὴ τὸ συνειθισμένον· τῶν στρατιωτῶν δὲ ἡγήσεται σφόδρα εὐκόλως, οἷα κακίων ὑποκεκλιμένων αὐτῷ. §. α'. Προσεχέτω δὲ μάλιστα τὸν νοῦν τῆν τῶν ταμιακῶν διοικήσει πραγμάτων, ἕπερ εἰς οὗτω δεινὴν καὶ πανταχόθεν κεκατηλεωμένην ἐξωλλοθῆσεν ἐμπορίαν, ὡς μηδενὸς ἄξιον σχεδὸν αὐτὰ καθεστάναι. τοσαῦτα γὰρ μεμαθήκαμεν ἀμαρτάνεσθαι κατὰ τὴν χώραν, ὅσα μόλις ἀνδρὶ τῶν μεγίστων ἐστὶν πρὸς θεορασίαν εὐκόλα. οἱ γὰρ τὰς τῶν δυνατῶν ἐπιτροπεύοντες κτήσεις, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐρυθρῶμεν εἰπεῖν, μεθ' ὅσης ἀλάνται τῆς ἀπορίας καὶ ὡς δορυφόρον τε αὐτοῦς θεοραπέουσι, καὶ πλήθος ἀνθρώπων οὐ φορητὸν ἀκολουθεῖ καὶ ληστεύουσιν ἅπαντες ἀναιδῶς, καὶ θανατώμεν, ὅπως ἄχρι νῦν τὸ κατ' ἐκείνην ἐπήρουν ἐξήρκεσεν ἀδικούμενον. τοιγαροῦν ἡμέρας ἐκάστης εὐχόμενοις τε ἡμῖν καὶ τὰ κοινὰ πράττουσι πλήθος πρόβεισι Καππαδοκίαν ἀδικουμένων, καὶ πολλοὶ μὲν ἐν αὐτοῖς ἱερεῖς, γυναῖκες δὲ ὡς πλείους· καὶ πάντες οὐδένου, καὶ τὴν τῶν αἰσίων ἀφαίρεσιν αἰτιῶνται πραγμάτων· ἐπεὶ μήτις ἐστὶ σέγγος ὁ τὰ τοιαῦτα κολῶειν ἰσχῶν. ἡ ταμιακὴ δὲ κτήσις ἤδη σχεδὸν ἰδιωτικὴ γέγονεν, ὅλη διασπωμένη τε καὶ ἀρπαζομένη σὺν αὐταῖς ταῖς τῶν ἵππων ἀγέλαις· ἀντιφθεγγομένου παντελῶς οὐδενός, ἀλλὰ τοῦ στόματος αὐτοῖς ἐμφραττομένου χροσίου.

§. β'. Διὰ ταῦτα τοίνυν ἕνα τῶν ἡμῶν γρωμοσιτάτων ἐπιστήσου τῆν χώραν ταύτην βουλόμεθα, ὃς δὴ ταύτης τῆς τοπικῆς ἡγήσεται τάξεως, μόνος ἐν αὐτῇ τὴν ὅλην περιφέρειαν ἀρχὴν τε καὶ ἔξουσίαν, καὶ χορῶμενος μὲν τοῖς παρασήμοις τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ὄχημά τε ἐξ ἀργύρου καὶ πέλεκυν καὶ θάβδους ἔχων, καὶ ὅσα σημεῖα καθέστηκεν ἀρχαῖα τοῦ νόμου· ἐπιτάξει δὲ καὶ τοῖς στρατιώταις, καὶ ἐπιμελήσεται τῶν ταμιακῶν πόρον, ὥστε φοιτῶν αὐτοῦς ἀνελλιπῶς ἀπάσαις ταῖς ἐπὶ τούτῳ τεταγμέναις ἀρχαῖς, καὶ πολλῶν μᾶλλον εἰς τὰ ἡμέτερα βασιλεία· καθάπερ καὶ νῦν προσέχορται, προφάσει τῶν τε εἰς ἡμᾶς κομιζομένων, τῶν τε εἰς τὴν θειοτάτην καὶ εὐσεβεστάτην Ἀγροῦσαν, τὴν ἡμετέραν σύμβιον, ἐν τε χροσίῳ καὶ ἐσθῆτι· οὐδὲν γὰρ ἐκείθεν ἐλαττωθῆναι βουλόμεθα. §. α'. Οὐ μὴν κατὰ τὸ τοιοῦτον δίδοσθαι σχῆμα, καθάπερ μέχρι νῦν, ἐκ τε κλοπῶν καὶ τῆς τῶν ὑποτελῶν ἐπιχειρίας, καὶ δόσεως ὀνόματι (ταῦτα γὰρ ἅπαντα καὶ μισοῦμεν καὶ τῆς ἡμετέρας ἐκβάλλομεν πολιτείας), ἀλλ' ἐξ αἰτιῶν δικαίων τε καὶ νομίμων, ὡς καὶ ὑποτεθῆναι τῷδε τῷ θεῷ ἡμῶν παρεκελευσάμεθα νόμῳ· ὥστε ταύτας κομιζόμενον τὸν κατὰ καιρὸν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν εἰσφέρειν, ὡς εἴρηται, τὰς πενήκοντα χροσίου λίτρας τῆν θειοτάτην Ἀγροῦστη, τῆν ἡμετέρα σύμβιον, τὴν γὰρ ἀρχὴν προῖκά τε καθιστώμεν ἡμεῖς, καὶ ἀδωρότατα τὰς χειροτονίας ἐπ' αὐτῇ τιθεμεν, καὶ ἐστὶν παντελῶς οὐδὲ εἰς, ὃς ὑπερ ταύτης τι λήψεται. §. β'. Ἀλλὰ καὶ σίτησιν αὐτῷ μὲν ἄχρι χροσίου λιτρῶν η'. δίδόμεν, καθὰ ὑποτετάχται· τῷ δὲ αὐτοῦ παρέδωκεν ἄχρι χροσίου λιτρῶν δύο παρέξει· λήψεται δὲ καὶ ἡ τῆς ἐκατέρου τὸ παρὰ τοῦ δημοσίου

Praefectis adnumeretur. Et, qui huic praest, Proconsul Cappadociae vocetur, ut tam id, quod magistratum proprium est, habeat, quam reipsa Archegetes nominetur. Is enim, qui magistratum gerit, haec dignitatem facile suscipiet, quia magnam potestatem habet, occasione tamiacae possessionis etiam ad alia loca extensam: erit quoque plane venerandus, cum tot rebus et hominibus praesit, et facilius omnia disponet, cum militare robur illi iunctum sit. Civilia igitur more solito expediet, militibus vero cum multa aequitate imperabit, quum et illi huic subiiciantur. §. 1. Animum vero maxime ad tamiacarum rerum administrationem advertat, quae in tam gravem et cautionationibus undique expositam difficultatem delapsae sunt, ut nullo fere pretio dignae sint. Accepimus enim tanta in provincia committi, quas vix maximus vir sanare facile possit. Nam qui potentium possessiones administrant, sed iam et dicere erubescimus, quanta cum absurditate oberrent, et tanquam satellites iis inserviant, et multitudo hominum non ferenda comitetur, omnesque sine pudore latrocinentur: ac miramur, quomodo subditi haecenus iniurias illas ferre potuerint. Singulis igitur diebus precentes nos et publica tractantes multitudo Cappadocum iniuria affectorum adit, et inter eos multi sacerdotes, quam plurimae autem mulieres, omnesque lamentantur resque suas ablatas esse queruntur: quoniam nemo in propinquo est, qui talia prohibere possit. Tamiaca certe possessio iam fere privata facta est, tota distracta et eum ipsis equorum gregibus direpta, nemine prorsus contradicente, quum os ipsorum auro oclusum sit.

VI. Propterea igitur unum virorum nobis notissimorum huic regioni praeficere volumus, qui triplici huic cohorti praecerit, solus in se omnem magistratum et potestatem circumferens, et civilis imperii insignibus utitur, currum ex argento et securim et faeces habens et quaecumque vetera legis signa sunt. Imperabit quoque militibus et curam geret reddituum fiscalium, ut sine reliquis ad omnes magistratus ad hoc constitutos et multo magis ad palatium nostrum perveniant, quemadmodum et nunc perveniunt, occasione eorum, quae tam ad nos, quam ad sacratissimam et piissimam Augustam, coniugem nostram, in auro et veste perferuntur. Nihil enim inde deminui volumus. §. 1. Non tamen eodem modo, quo haecenus, ex furtis et vexatione subditorum et largitionis nomine praebentur (haec enim omnia odio habemus et e republica nostra ciuimus), sed ex iustis et legitimis causis, quas etiam sacrae huic legi subiici iussimus: ut is, qui magistratum hoc tempore gerit, illas percipiens, quinquaginta auri libras illas sacratissimae Augustae, coniugi nostrae, ut dictum est, praestet. Magistratum enim gratis constituimus et creationem eius sine ullo dono fieri sancimus, neque quisquam plane erit, qui pro ea quid capiet. §. 2. Sed et annonam illi quidem ad VIII auri libras duas praebit: utraque vero cohors id, quod a fisco haecenus erogatum est, accipiet, nullo modo immi nuendum. Nulla enim in re huic magistratum immi-

Nov. 39. cap. 6.

μέχρι τῶν χορηγούμενων, κατ' οὐδένα παντελῶς τρόπον ἐλαττούμενον. οὐδὲ γὰρ κατὰ τι τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐλαττούμεν, καὶ μάλιστα τοῦ ἐνδοξοτάτου προηποσίτου τῶν θείων ἡμῶν κοιτῶνων. μένειν γὰρ ἐπὶ Καππαδοκίαν καὶ αὐτὴν καὶ τὴν ὑπ' αὐτῆ τῶν καθωσιωμένων παλατινῶν σχολῆν ἐπὶ τῆς ὁμοίας ἐξουσίας τε καὶ τάξεως καὶ ταύτου σχήματος θεσπιζόμεν· οὐδὲν μέντοι παντελῶς ἐντεῦθεν κομιζομένην, οὔτε λόγῳ συνηθειῶν, οὔτε ἀνόμων, οὔτε ἐν χρυσίῳ, οὔτε ἐν ἐσθῆτι, οὔτε ἐν ἐτέροις εἰδεσιν, οὔτε παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἀνθυπάτου, οὔτε παρὰ τῆς αὐτοῦ τάξεως. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως τὸ καθαρὸν φυλαχθεῖη. ὑπὸ μίαν γὰρ τὸ πρᾶγμα συνάγομεν ἐπὶ τῆς χώρας ἀρχῆν, ἵνα μὴ τῷ διασπᾶσθαι χολεύη.

Nov. 30.
cap. 7.

ζ'. Πρόνοιαν τοίνυν καὶ αὐτὸς ὁ παρ' ἡμῶν στελλόμενος θήσειαι πολλὴν τῆς ταμειακῆς κτήσεως, καὶ ὕψεται τὸ παραίρεθ' ἡ) τῆς ταμειατικῆς ἡ) γῆς καὶ μάτην ὑφ' ἐτέρων κατεχόμενον, εἴτε ἐν νομαῖς, εἴτε ἐν ἀροσμίαις, εἴτε ἐν οἰνοφύτοις τόποις, εἴτε ἐν χωρίοις, εἴτε ἐν οἴκοις· καὶ ἐκδικήσει τῷ πράγματι τὴν ἀρχαίαν γῆν, οὐδεμίαν ἀντιτιθέμενης αὐτῷ χρονίας παραγραφῆς. οὐ γὰρ ἂν τις ἀντιθέη τοιοῦτό τι¹⁾ τῷ δημοσίῳ, οὐδὲ πρὸς κέρδος πρᾶττων, οὐδ' ἵνα τὴν οὐσίαν ἀξήσειε τὴν αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ ἐλάττωσις μᾶλλον, ἢ περὶ ἀξήσεις ἐστὶ, τὸ χροσὶ ὑπώσασαι χροόμενον οἰεσθαι τι κερδαίνειν, ὅπερ ὕστερον ἀποτίσει σὺν ἀσεβείᾳ τε καὶ αἰσχύνῃ πολλαπλάσιον. §. α'. Ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν διαφυλάξει παντοίως ἀτάραχον, καὶ στάσιν οὐ συγχωρήσει λυμῆνασθαι τῷ πολιτεύματι. τοὺς δημοσίους τε φόρους ἀγρόπινως καὶ μετὰ δικαιοσύνης εἰσπράξει, οὐδὲν τῶν κατ' ἐκείνους ἀμελῶν, οὐδὲ συγχωρῶν ἢ τὸ δημοσίον ἢ τοὺς ἰδιώτας κατὰ τι περὶ τὰ οἰκεία ζημιουθῆναι, οἷα τὴν κατὰ πάντων ἐξουσίαν ἔχον, εἴτε στρατιῶται, εἴτε σχολιαῖοι τῶν τε ἐνδοξοτάτων ὑπάρχον τῶν τε ἀνδρειοτάτων εἰεν στρατηγῶν, εἴτε πολιτικῆν ἔχοντες τάξιν, εἴτε ταμειακὴν ζῶντων, εἴτε ἐπὶ μειζόνων, εἴτε ἐπὶ ἐλαττόνων ἀξιομάτων εἰσίν, εἴτε ἐν ἱερεῦσι τελοῖεν. εἷς γὰρ οὗτος ἅπασιν ἄρχων ἐπιστήσεται, αὐτὸς αὐτοῦ δόξης τῶν τε ἡμετέρων νόμων τοῦ τε θεοῦ πρὸς ἁπάντων μεμνημένος· ὅς τοὺς μὲν δημοσίους φόρους διὰ τῆς ἀνθυπατιανῆς τάξεως ἀνελλιπῶς εἰσκομίζεσθαι φροντιεῖ, τοὺς δὲ ταμειακοὺς φόρους διὰ τῶν κεκλιμένων πρώην ἐκείνῳ τῷ θρόνῳ προσώπων εἰσώσει· καὶ τοῖς ἐξ ἔθους προηποσίτοις παρὰ τῶν ἐνδοξοτάτων προηποσίτων τῶν θείων ἡμῶν προσέχων κοιτῶνων· μὴ δυναμένων τῶν κατὰ καιρὸν ἐκπεμπομένων κανονικῶν παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου προηποσίτου, μέχρι ὀβολοῦ³⁾ γούν ἐνός κομίζεσθαι τε, ἢ ὀνόματι συνηθειῶν, ἢ ἐτέρας τῆς οἰαστῶν αἰτίας, παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν συμμιαρίου, ἢ τῶν τὰς δημοσίας εἰσπράξεις ποιουμένων, ἢ τοῦ περιβλέπτου ἀνθυπάτου, ἢ τῆς αὐτοῦ τάξεως, ἢ τῶν καλουμένων κατασκευαστῶν, ἢ προηποσίτου, ἢ ἐτέρου οἰουδήποτε προσώπου ἀνήγοντος τῆ θείᾳ ἡμῶν περιουσίᾳ. τὸ στρατιωτικὸν δὲ ἐκατέρω τῶν φροντιδῶν τούτων βοηθήσει· πάσει τε τοὺς τῶν δυνατῶν δοροφόρους καὶ οὐ συγχωρήσει τὰ χωρία πορθεῖσθαι τε καὶ ληστεῖσθαι· οὐδὲ αὐτὸς παρελεύσεται ταῦτα, καθάπερ οἱ πρώην ἐποίουν κούμητες· οὐ μὴν οὐδὲ τοποτηρητὰς ἐκπέμψει, ἀλλὰ τοῖς τῶν τόπων ἐκδίκους⁴⁾, ἐν οἷς ἢ χρεῖα καλεῖ, βοηθεῖν προστάξει. §. β'. Καὶ οὗτοι

nuimus, et maxime gloriosissimi Praepositi sacri nostri cubiculi. Sancimus enim, ut et ipse, et quae ei subest, devotissimorum Palatinorum schola in simili potestate et ordine et eodem habitu in Cappadocia maneat: quae tamen nihil omnino, neque sportularum, neque annonarum nomine, neque in auro, neque in veste, neque in aliis speciebus accipiat, neque a Proconsule, qui eo tempore est, neque a cohorte eius. Aliter enim puritas non servabitur. Nam res illius provinciae sub unum magistratum deducimus, ne, dum distrahitur, claudicet.

VII. Magnam itaque quoque curam tamiacae possessionis geret is, qui a nobis mittitur, et videbit, quid a terra tamiaca ablatum sit et sine causa ab aliis detineatur, sive sint pascua, sive arva, sive vineae, sive praedia, sive domus: et rei vetus solum vindicabit, nulla ipsi longi temporis praescriptione opponenda. Nemo enim tale quid fisco opponat, neque lucri causa id agens, neque ut bona sua augeat: hoc enim deminutio magis est, quam augmentum, si quis sordidis manibus utens se lucrari quid putet, quod deinde multifariam cum impietate et pudore reddendum est. §. I. Sed et urbem ab omni turbatione liberam servabit, neque seditione rempublicam affligi permittet. Tributa quoque publica vigilantem et iuste exiget, nihil, quod ad ea pertinet, negligens, nec permittens, ut aut fiscus aut privati in rebus suis quid damni patiantur, quippe cum in omnia potestatem habeat, sive milites, sive Scrinarii sint gloriosissimorum Praefectorum vel fortissimorum Ducum, sive civilem cohortem, sive cingulum tamiacum habeant, sive in maioribus, sive in minoribus dignitatibus constituti sint, sive inter sacerdotes existant. Unicus enim his magistratus omnibus praecerit, suae famae nostrarumque legum, et ante omnia Dei memor: qui et tributa publica per Proconsularem cohortem sine mora inferri curabit, tamiacos vero redditus per personas olim illi sedi subditas importabit, attendens etiam ad ea, quae ex more a gloriosissimis Praepositis sacri cubiculi nostri fiunt. Canonici vero, qui pro tempore a gloriosissimo Praeposito emittuntur, ne unum quidem oboitum accipiant, aut consuetudinum nomine, aut alia quacunque de causa a Summario, qui eo tempore est, vel illis, qui publicas exactiones faciunt, vel spectabili Proconsule, vel cohorte eius vel Katascenastis sic dictis, vel Praeposito, vel alia quacunque persona ad sacrum nostrum patrimonium pertinente. Exercitus vero utriusque curae opem feret: satellites potentium compescet nec praedia vastari et spoliari permittet. Nec ipse ea invadet, ut veteres Comites solebant, neque etiam Vicarios emittet, sed locorum defensoribus, ubi necessitas urget, opem ferre imperabit. §. 2. Atque hi suis sumtibus omnia peragent, nec ulla in re damno subditos afficient, nec gratis sumtus facient: sed tum ipse his abstinebit, suis sumtibus, ubicunque fuerit, vivens (etsi ad aliam provinciam eum venire iubeamus)

p) Leg. παραίρεθ' ἐν. Cod. παραίρεθ' ἐν. q) Leg. ταμειακῆς. Significat autem γῆ ταμειακῆ fundus patrimoniales principis. r) Melius textus Novellae τοιοῦτό τι, quam Cod. Coisl. τούς. s) Hombergkius notat in MS. Basilicorum legi ὀβολοῦ. Sed exemplum Haenelii ὀβολοῦ. t) Post ἐκδίκους desunt haec in Cod. Coisl. quae in textu Novellae leguntur: καὶ τοῖς ἐκ τῆς αὐτοῦ τάξεως πρὸς ὑπομνήσαν χρήσεται. Εἰ δὲ που καὶ στρατιωτῶν αὐτῷ δεήσει, τοὺς ἐκ τῶν τόπων, ἐν οἷς ἢ χρεῖα καλεῖ κ. τ. λ.

δαπάναις οικείαις πάντα πρόξουσιν καὶ οὐδὲν ζημιώ-
σουσι τοὺς ὑπηκόους, οὐδὲ καταναλώσουσι τι προῖκα·
ἀλλ' αὐτοὺς γε τούτων ἀρέξεται, χρώμενος δαπάναις
οικείαις, ἔνθα ἂν εἴη (κἂν εἰ πρὸς ἐτέρον αὐτὸν ἐλθεῖν
προστάξομεν χώραν) ὃ τε πάρεδρος αὐτοῦ καὶ ἡ λοιπὴ
θεραπεία ἀνθυπατιῶν καὶ στρατιωτῶν· καὶ εἴ τι
τούτοις ἡμισίον οικειῶν τε καὶ ἐν ὑποζυγίοις ἔσται·
ἀνάγκην ἔχοντων, καθάπερ εἰπόντες ἔφθηνεν, τῶν
στρατιωτῶν, καὶ εἴ τινες κατὰ τοὺς τόπους ἔχουσι,
σκολάριοι τυχόν ἢ δομῆστικοι, τοὺς ἐπιτάγμασι πεῖθε-
σθαι τοῖς αὐτοῦ, τὸν ἐπὶ τῇ ζώνῃ καὶ τῇ περιουσίᾳ κίν-
δυνον εὐλαβοῦμενοι. διδόμεν γὰρ αὐτῷ παρορησίαν,
καὶ ταύτης αὐτοὺς ἀφαιρέσθαι, εἰ μὴ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ
πραττομένοις ὑπουρογῶν· διότι βουλόμεθα τὸν τὴν
ἀρχὴν ἔχοντα ταύτην φοβερόν τε καὶ αἰδέσιμον τοῖς
ὑπηκόοις καθέσθαι. καὶ γὰρ εἴτε στρατιωτῆς ἢ
ἀνθυπατικὸς ἢ σχολάριος ἢ δομῆστικός προφάσει τῶν
ἐπιταγμάτων τῶν αὐτοῦ ζημιώσεται τὸν ἡμέτερον ὑπο-
τελῆ, τοῦτο προσήκον ἐστίν, αὐτὸν ἐκ τῶν ἐκείνου
σιτήσεων οἰκείῳ κινδύνῳ λαβόντα θεραπεῦσαι τὸν ἡδικο-
μένον. οὐ συγχωρήσει τε παντελῶς οὐδενὶ οὐδέν^{α)} τῶν
ἐντεῦθεν φροϊώντων ἀδικεῖν τοὺς ἡμετέρους ὑποτελεῖς.
§. γ'. Ἀλλὰ καὶ τὸν τῶν δημοσίων ἡπιων δρομόν
ἀνεπηρέαστον φυλάξει· οὐδὲν γὰρ ἐξαιροῦμεν τῆς δι-
καιοδοσίας τῆς αὐτοῦ. καὶ εἴ τις τῶν ἐξ οἴουδ' ἡποτε
δικαστηρίου πρὸς τὴν χώραν φροϊώντων ἀδικοῖ καὶ ὑπὲρ
τὸ τεταγμένον ἡμαιοίη, τοῦτον μετελεύσεται.

η'. Φροντιεὶ δὲ καὶ τῆς πόλεως καὶ τῶν καλουμένων
σιτανικῶν καὶ τῶν ἔργων τῶν αὐτῆς, καὶ παρασκευά-
σει κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον συγγράφεσθαι τοὺς λογι-
σμοὺς, καὶ δαπανᾶσθαι καὶ τὰ ταμειακὰ καὶ τὰ πολι-
τικά. κἂν εἰ τινα εἴροι τούτων τὰς συνήθεις ἡ-
θῆν ἐμφανεῖς καθιστάντων πρόξεις, ὅτε τις ἀφαιρέται
τοῦ ὕδατος τοὺς ὁλοούς, ἢ ὅπως τὰ περὶ τὸ τεῖχος διά-
κεινται, ἢ εἴ τινες εἰσι γέφυραι κατὰ τὴν χώραν, ὅσαι
τε ὅσαι, καὶ εἴ τις ἄλλη τοιαύτη κατὰ τὸ πάλαι κακῶς
πολιτευσάμενον καθέστηκε πρόφρασις, καὶ τοῦτον ἀπε-
λάσαι πάντως τῆς χώρας, οὐ συγχωρῶν αὐτῷ, οὐδὲ
ἐμφανῆ τοιαύτην καταστήσασθαι πρόσταξιν, οὐδὲ κέρ-
δος τι παντελῶς ἐκείθεν λαβεῖν. εἰ γὰρ τινα συνῆδοι-
μεν ἐποφίαν γενέσθαι, ταύτην ἡμεῖς, θεῶν πραγμα-
τικῷ χρώμενοι τύπῳ πρὸς τὸν τὴν ἀρχὴν ἔχοντα ταύτην
καὶ τῷ σὺ περὶ τούτου θρόνῳ κοινούμενοι^{β)} τὸ πρῶγμα
διαθήσομεν, ὥστε μηδενὶ τὰς τοιαύτας ἀγρολογίας
βατάς τε καὶ ἐπιδρομούς ῥαδίως γίνεσθαι. ὃ δὲ τὴν
ἀρχὴν ἔχων μάλιστα μὲν οἰκοθεν πάντα κωλύσει, εἰ δὲ
τινος καὶ σφοδροτέρου δεηθῆι, μηνύσει τε πρὸς τε τὴν
σὴν ὑπεροχὴν, πρὸς τε τὸν ἐνδοξότατον προαίτιον,
πρὸς τε τοὺς ἄλλους πανευφήμους ἀρχοντας, οἷς τις
ἐστὶ πρὸς τὸ πρῶγμα μετουσίᾳ, πρὸς τε ἡμῶς αὐτοὺς·
ἡμεῖς τε αὐτῷ τὸ πρῶγμα ὑφηγησόμεθα. §. α'. Σα-
νίδας δὲ ἀνατίθεσθαι κατὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἧς ἀρχεῖ,
προσηγορίαν τινῶν ἐχούσις, ἐξηρημένης τῆς βασιλείας
καὶ τοῦ ταμείου, κωλύσει τοσοῦτον, ὥστε καὶ δημο-
σίαν ποιεῖν τὴν οὐσίαν τῶν τοιοῦτό τι πράττειν ἐπιχει-
ρούντων, καὶ ἐπιρῶν ἀφαιρέσθαι τοὺς ταύτας ἐπιτι-
θέντας, εἰ παρόντες αὐτοὶ τολμήσιν· εἰ δὲ οἱ τῶν
ὑπόντων προνοοῦντες, μεγάλας ἐκείνους ὑποθήσει βα-
σάνοις. τοὺς μὲντοι τίλους ὅστις δήποτε τολμήσειεν,
εἴτε παρών, εἴτε ὑπὲρ ὑπόντος πράττειν ἀναθέιναι,
καθελὼν εὐθὺς περιορήξει ταῖς τῶν ἀναθέντων κεφα-
λαῖς, εἰδώς, ὡς, εἰ ταῦτα μαθὼν ῥαθυμήσειεν, αὐτοὺς
ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ πράγμασι τῆς δημεύσεως αἰσθήσεται.

tum et Assessor eius et reliquum ministerium Procon-
sularium et militum, etsi servi quidam aut iumenta
hos omnes sequantur: et milites, uti antea diximus,
necesse habeant, et si qui in locis illis sunt, scho-
larii forte aut domestici, praeceptis eius obtemperare,
periculum einguli et patrimonii metuentes. Dams
enim illi potestatem, etiam haec illis auferendi, nisi
iussa eius exequantur, quia illum, qui hunc magi-
stratum gerit, subditis metuendum et venerabilem esse
volumus. Nam sive miles, sive Proconsularis, sive
scholarius, sive domesticus occasione mandatorum
eius subditum nostrum laeserit, hoc eum ex annonis
eius proprio periculo accipere et laeso resarcire con-
venit. Nulli vero plane, neque iis, qui hinc profici-
seuntur, subditos nostros iniuria afflicere permittet.
§. 3. Sed et cursum publicorum equorum illaesum
servabit: nihil enim ab eius iurisdictione eximimus.
Et si quis aliquem eorum, qui ex quocunque iudicio
in provinciam veniunt, iniuria affecerit, et ultra id,
quod constitutum est, exegerit, illum ulciscetur.

VIII. Curam vero civitatis quoque et sitonicorum, *Nor. 30.*
quae vocantur, operumque eius geret, et secundum *cap. 8.*
legem nostram rationes conscribi et tam tamiaca, quam
civilia consumi efficiet. Et si quendam inveniat ex
illis, qui consuetas illas iussiones insinuant, quando
alieni aquae ductus auferantur, vel in quo statu sint
muri, vel an pontes sint in provincia, quotve viae,
vel si quae alia talis causa sit ex iis, quae olim in
pravo usu fuerunt, hunc plane e provincia expellet,
non permittens illi, ut vel etiam iussionem insinuet,
vel ullum plane lucrum inde accipiat. Nam si nobis
inspectionem quandam fieri placuerit, eam rem sacra
pragmatica sanctione cum eo, qui hunc magistratum
gerit, et cum sede tua communicantes, ipsi disponde-
mus, ne a quoquam consuetae illae et accessu faciles
pecuniae exactiones facile fiant. Is vero, qui magi-
stratum gerit, per se quidem maxime omnia prohibe-
bit; verum ubi severitate maiore opus fuerit, id tum
Excellentiae tuae, tum gloriosissimo Praeposito, tum
reliquis celeberrimis magistratibus, ad quos ea res
pertinet, insuper nobis ipsis indicabit: et nos illi,
quid faciendum sit, explicabimus. §. I. Tabulas
vero, quorundam nomina, excepto Imperatoris et ae-
rarii, continentes, in provincia, cui praest, affigi
usque adeo prohibebit, ut et bona eorum, qui tale
quid facere audent, publicet, et manus illis abscondat,
qui eas imposuerunt, si praesentes id ausi fuerint: si
vero absentium sint procuratores, magnis eos crucia-
tibus subiiciet. Titulos certe quicumque affligere ausus
fuerit, sive praesens, sive pro absente id agat, illos
sublatos statim in capite eorum, qui eos imposuerunt,
confringet: sciens, se, si haec cognita neglexerit,
ipsum in suis rebus publicationem esse experturum.

α) Leg. οὐδέ. β) Cod. Coisl. κοινούμενοι. Sed praefereendum κοινούμενοι, quod habet textus Novellae.

Nov. 30.
cap. 9.

9'. Τῶν δικῶν δὲ ἐπιμελήσεται σὺν πάσῃ συντονίᾳ καὶ οὐκ ἔλασει τὸ γεωργικόν, καθάπερ μέχρι νῦν, ἀδικεῖσθαι. οὐδὲ ἐνοχλήσουσιν ἡμῶς ἐτι Καππαδοκαί, πολλὰ βοῶντες τε καὶ προσκυνῶντες καὶ ὀδυρόμενοι· ἀλλ' αὐτὸς αὐτοῖς διαιτήσῃ. ἡμεῖς γὰρ εἴ τινα ἴδωμεν ἐλθόντα, ὡς οὐ πρότερον αὐτῷ τὰ οἰκεία προσωδύρατο πάθη, τοῦτον αὐθις ἐπὶ τῆς χώρας σὺν ἁτιμία στελοῦμεν, διότι τὸν ἄρχοντα καταλιπὼν εὐθὺς ἔδραμεν πρὸς ἡμᾶς. εἰ δὲ οἱ μὲν προσίοιεν καὶ λέγοιεν τοὺς ἀδικούντας, αὐτὸς δὲ ἐκδεδηγημένος ἤδη καὶ τροφῶν οὐκ ἐπιστρέφοιτο τῶν λόγων, ἀλλ' οἰμώζειν τοὺς ἐπιτεύοντας καταλιμπάνει, οἱ δὲ ἀναγκασθεῖεν τρέχειν εἰς ἡμᾶς (καὶ μάλιστα εἰ γυναῖκες εἴεν), ἡμεῖς τε μύθομεν, ὡς οἱ μὲν προσῆλθον, ὁ δὲ οὐκ ἤμύνετο, τὸ πρῶτόν τε εὐθὺς ἐποπτεύομεν, ὡς ἢ διὰ κέρδος ἢ διὰ χάριν ἢ διὰ θεραπεῖαν τινῶν γενόμενον, ἐαυτοὺς τε αὐτῷ παντοίως ἀντιστήσομεν· καὶ τριπλῆς αὐτῷ τῆς ἀρχῆς οὐσης τριπλασίονα καὶ τὴν ἀντίστασιν ἔξει, πολεμοῦντος αὐτῷ τοῦ δικαίου τε καὶ *) τῶν νόμων. §. α'. Ἄπειρ αὐτὸν προσήξει δεδιότα καὶ τῶν ἡμετέρων παραγγεμάτων ἀναμνησκόμενον, ἕτινα δώσομεν αὐτῷ σὺν τοῖς τῆς ἀρχῆς συμβόλοις (ἐκάλουν δὲ ταῦτα καὶ οἱ παλαιοὶ προστάγματα βασιλικὰ), πάντα πρόαιεν κατὰ τὸν ἡμέτερον σκοπὸν, γνώμης τε ἰσότητι καὶ καθαρότητι χειρῶν χρώμενον, καὶ δικαιοσύνην τιμῶντα, ἧς οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶν ἰσχυρότερόν τε καὶ κάλλιον, οὔτε οἰκειοῦν θεῷ τε καὶ βασιλεῖ μᾶλλον δυνόμενον. ὅντα γὰρ αὐτὸν τοιοῦτον καὶ οὕτως παρ' ἡμῶν μαριτροῦμενον μόνον ἅπαντα πρόαιεν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν βουλοίμεθα, οὐδὲ δικῶν ἕτερον τινὸς ἀκροωμένον, οὔτε ἡμῶν ἑαδίας αἰρησομένων ἕτερον τινὲ παραπέμπειν ταύτας, οὐδὲ ἐπιμεφόντων τινὰς ἢ προφάσει τοῦ βίαις κολύειν, ἢ κατὰ ἄλλην οἰανοῦν δήποτε αἰτίαν. πρὸς τῷ x) κἂν εἴ τι τοιοῦτο μέχρι νῦν γέγονεν ἢ ἐκ θεῶν ἡμετέρων τύπων, ἢ ἐκ προστάξεων ἀρχικῶν, τοῦτο πᾶσι σχολάζειν τρόποις, αὐτοῦ τὴν ὅλην ἀναλαμβάνοντος τῆς ἐπαρχίας διοίκησιν καὶ ἕτερον ἀπόρον ἔχειν παντελῶς οὐ συγχωροῦντος.

Nov. 30.
cap. 10.

ι'. Καὶ ταύτην δὲ δὴ τὴν ἀρχὴν κατὰ τὸ τῶν ἀνθυπάτων ἴδιον ἐν ταῖς περιβλέπτους τίθεμεν· καὶ τὰς γε ἐκλήτους τὰς παρ' αὐτοῦ τὴν σὴν ὑπεροχὴν ἅμα τῷ ἐνδοξοτάτῳ κοιναίσι τοῦ θεῖου ἡμῶν παλατίου κατὰ τὸ τῶν συννελεύσεων σχῆμα κρίνειν βουλοίμεθα· εἰ δὲ τις ἐξ ἑκατέρως Καππαδοκίας πενταζοσίου ἐλάττων χορῶν ἐφέσιμος γένηται, εἴτε ἐξ ἡμετέρας κελείσεως ὁ δεδομένος εἴη δικαστῆς, εἴτε ἐκ τινος ἀρχῆς (ὡς μέντοι y) περιβλεπτον αὐτὸν καθεστάναι) ταύτης αὐτὸς ὁ περιβλεπτός ἀνθύπατος ἀκροάσεται κατὰ τὸ τοῦ θεῖου δικαστοῦ a) σχῆμα καὶ κατὰ τὸ θεῖον ἀκροατήριον. δίκαιον γὰρ αὐτῷ καὶ τοῦτο δίδομεν καὶ κοσμοῦμεν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν προνομίᾳ τσαύτῃ, ὅσην οὐδεὶς μέχρι καὶ νῦν ἐν Καππαδοκίαις τεθέσται. ἔστω τε σὺν δίκαιος καὶ ὑψηλογνώμων καὶ εἰς ἡμᾶς τε καὶ τὸν νόμον ὁρῶν, καὶ γνώσκων, ὡς, εἰ μὲν ταῦτα τηροίη, μενεῖ τε ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ μακρὸν καὶ διαδέξεται γε αὐτὸν ἴσως ἕτερον μείζων ἀρχή· τῶν δὲ ἡμετέρων ἀμελήσας κελείσεων, καὶ τινὰς τῶν δυνατῶν, ἀλλ' οὐ τὸν νόμον καὶ ἡμᾶς θεραπεύων, θυάτων τε ἐκπεσάει τῶν δοθέντων καὶ τὸ λοιπὸν ἐν κατεγνωμένους ἔσται, τῆς ἡμετέρας φανείας ἀνάξιος κρίσεως.

IX. Litium vero cum omni animi intentione curam geret, nec permittet, ut agricolae, quemadmodum haecenus factum, iniuria afficiantur. Neque Cappadoces amplius nobis molesti erunt, multa clamantes et supplicantes et querentes; sed ipse illis ius dicet. Nam si quem venire videamus, qui non prius calamitates suas illi exposuerit, hunc cum ignominia in provinciam remittemus, quia magistratu praeterito statim ad nos ecurrit. Si vero illi quidem eum adierint et iniurias inferentes nominaverint, ipse vero licentius vivens et luxuriae deditus ad sermonem eorum non attenderit, sed supplices plorare sinat, hinc ad nos venire cogantur (maxime si mulieres sint) et nos cognoverimus, ipsum ab iis aditum opem iis non tulisse, statim suspicabimur, illud vel propter lucrum, vel propter gratiam, vel obsequium aliorum factum esse, illique omni modo nos opponemus: et cum triplicem magistratum gerat, triplicem quoque pugnam habebit, iure et legibus ei repugnantibus. §. I. Haec ipsum reveritum et praeceptorum nostrorum, quae illi cum magistratus signis dabimus (veteres autem ea mandata Principis vocabant), memorem omnia secundum intentionem nostram peragere, voluntatis acquitate, manuumque puritate uti et iustitiam honorare decet, qua nihil est in rebus humanis robustius et pulerius, et quod Deum et Imperatorem magis conciliare queat. Si enim talis ipse sit, et tale a nobis testimonium habeat, volumus, ut omnia in provincia sua solus faciat, nec alius lites audiat, neque nos facile alium eligemus, ad quem eas transmittamus, neque alios eo praetextu, ut vim cohibeant, aut alia quacunque de causa emittamus: et praeterea, licet tale quid vel per sacras nostras sanctiones, vel mandata iudicum hucusque factum sit, illud plane cesset, atque ipse integram provinciae administrationem suscipiat, neque alii aditum ullo modo permittat.

X. Hunc quoque magistratum, quod Proconsulium proprium est, inter spectabiles ponimus: et de appellationibus ab eo transmissis Excellentiam tuam una cum gloriosissimo Quaestore sacri nostri palatii secundum formam consultationis cognoscere volumus. Si vero ex utraque Cappadocia in lite quadam quingentis aureis minore appelletur, sive nostro iussu, sive a quodam magistratu datus sit iudex (qui tamen spectabilis sit), illum spectabilis Procoasul secundum sacri iudicii formam et secundum sacrum auditorium audiet. Nam et hoc ius illi damus eiusque magistratum tali privilegio ornamus, quale nemo hucusque in Cappadocia vidit. Sit igitur iustus et alta mente praeditus, et tam ad nos, quam ad legem respiciat, et sciat, si haec observet, se in magistratu per longum tempus mansurum et alium forte maiorem magistratum esse adepturum. Sin vero iussiones nostras negligat et potentioribus quibusdam, nec vero legi et nobis inserviat, statim amittet, quae data sunt, et in futurum inter damnatos erit, indignus nostro iudicio visus.

w) Textus Nov. addit ἡμῶν καί. Quod bene se habet, quum antea dictum sit, triplicem magistratui pugnam futuram esse. x) Cod. Coisl. πρὸς τὸ. Quod ferri non posse recte iudicat Homborgkius. y) Textus Novellae inserit μή, quod praefereundum videtur, uti ex prioribus titulis abunde colligi potest. z) Textus Novellae melius δικαστηρίου.

α'. Μοιχείας δὲ καὶ παρθένων ἀρπαγὰς καὶ πλεονεξίας καὶ ἀνδροφονίας καὶ εἴ τι τῶν τοιούτων ἐστὶ πλημμελημάτων, οὕτω κολαζέτω πικρῶς, ὡς ὀλίγων ἀνθρώπων τιμωρία τὸ λοιπὸν ἕπαν διηρηκῶς σωφρονίσαι· καὶ ἔστω μετὰ τοῦ νόμου σωφρονιστὴς ἀκριβῆς τῶν ἀμαρτανόντων. οὐ γὰρ ἀπανθρωπία τοῦτο, μέγιστη δὲ δὴ τοῦτο φιλάνθρωπία, τὸ τῆ τῶν ὀλίγων εὐστροφῇ πολὺ τὸ σωζόμενον εἶναι. εἰ δὲ ἀνάσχοιτό τις ἐπὶ τοιούτοις ἐγκαλούμενον, ὡς αὐτῷ ζώνην ἢ ἀξίαν ἢ ἱεροσύνην ἢ τι τοιοῦτον προβαλλόμενος ἤλπισεν, ἐαυτὸν ἐξαοπάξει τῶν ἐκείνου χειρῶν, ἵστω τῆς ἡμετέρας οὐκ ἄξιος φανησόμενος γνώμης. οὐδεμίαν γὰρ οὔτε ἰσχὺν οὐκείαν, οὔτε τὴν ἐτέρωθεν προστασίαν οὐδεὶς προϊσχύμενος ἐπὶ τοιούτοις ἐγκλήμασι διαφεύξει τὸν νόμον. ἀλλὰ καὶ εἴ τις ἐμβαλεῖν ἐαυτὸν τοιαύταις θάρρησει προστασίας, καὶ αὐτὸς ὁμοίαν ὑφἔξει τῷ πλημμελήσαντι τὴν ποινήν· ταῦτ' ὃν ἀμαρτεῖν τε αὐτὸν καὶ τὸν ἀμαρτόντα καὶ πλημμελήσαντα τηλικαῦτα σπεύδειν ἐξαοπάσαι τῶν τοῦ νόμου χειρῶν. §. α'. Υποιεθήσεται δὲ τῷ νόμῳ καὶ ἀπογοαγή, δηλοῦσα, τί μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ δημοσίου λαμβάνειν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν προσήκει, τί δὲ προσφέρει δίδόναι τῶν συμβόλων, τί δὲ εἰσφέρει τῷ εὐσεβεῖ ὀλίγῳ τῆς θεοτάτης Ἀγούσης, τῆς ἡμετέρας συμβίον· δηλαδή τριμερῶς τῶν πενήκοντι λιτρῶν τοῦ χρυσίου εἰσχομιζόμενων, τοῦτο δὲ τὸ ἄνωθεν καὶ μέχρι τῶν κερατηγῶς. §. β'. Καὶ καθαρῶς τοῖς ἡμετέροις ὑπηκόοις (τοῦτο ἕπερ πολλὰς εἰρημένων) χρήσεται, πρῶγμα διεσπονδασμένον ἡμῖν καὶ χρημῶτων ἀμελήσει παρασκευάσαν μεγάλων, καίτοιγε ἐν τοσαύταις δαπάναις καὶ πολέμοις μεγάλοις, δι' ὧν δέδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πρὸς Πέρσας τε ἄγειν εἰρήνην, Βανδύλους τε καὶ Ἀλανοὺς καὶ Μαυρουσίους χειρωσασθαι, καὶ Ἀφρικὴν ὅλην καὶ πρὸς γε καὶ Σικελίαν κατακτήσασθαι· καὶ ἐλπίδας ἔχειν ἀγαθὰς, ὅτι καὶ τῶν λοιπῶν ἡμῖν τὴν επικράτειαν κούσειεν ὁ θεός, ὥστε οἱ πάλοι Ῥωμαῖοι μέχρι τῶν πρὸς ἐκάτερον Ὀκεανὸν ὁρίων κρατήσαντες ταῖς ἐφεξῆς ἀπέβυλον ῥαθυμίας· ὡς ἡμεῖς, τῆ παρὰ θεοῦ συμμαχίᾳ θαρροῦντες, ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβαλεῖν σπεύδομεν, οὐδὲν τε ὀνοῦμεν τῶν εἰς ἐσχάτην δυσκολίαν ἠκόντων, ἀγροπνίας τε καὶ ἀστικής καὶ τοῖς ἄλλοις ἕπασιν πόνοις ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων διηρηκῶς καταχρῶμενοι. ἐντέλλεται δὲ καὶ τοῖς παραγγέλιασιν ἡμῶν, ἕπερ δώσομεν αὐτῷ μετὰ τῶν συμβόλων τῆς ἀρχῆς, καθάπερ ἐμπροσθεν εἰρήγαμεν· καὶ ἕπερ κατ' ἐκεῖνα πράξειεν ἅπαντα, θαναστός τε ἔσται καὶ διὰ πάντων ἄξιος τῆς ἡμετέρας φηρήσεται ἀρχῆς.

TITULUS IZ'.

Περὶ τοῦ ἀνθυπάτου Παλαιστίνης.

α'. Θεσπιζόμεν, τὸν τῆς Παλαιστίνης ἀρχοντα ἀνθύπατον καλεῖσθαι, ἕπερ πρότιμον διὰ τοῦδε^{α)} τοῦ θεῖου πραγματικοῦ τύπου. καλεῖσθαι δὲ αὐτὸν καὶ ἰδιὸν βουλόμεθα Καισαρεῖσι νόμον. ἀνθύπατόν τε ἀποστελλόμενον τὸν τὴν ἀρχὴν ἔχοντα καὶ δίδόμεν αὐτῷ τὸ τοῖς περιβλέπτοις ἐγγράφεσθαι καὶ ἔχειν ἅπαντα, ὅποσα ἴδια τῆς τοιαύτης ἐσὶν ἀρχῆς, ἀκούειν τε τῶν ἐφεσίμων δικῶν ἄχρι δέκα λιτρῶν χρυσίου ἐξ ἐκατέρως Παλαιστίνης εἰς αὐτὸν φερομένων, ἰσχυρὸν τε τῷ παντί

XI. Adulteria vero et virginum raptus et avaritiam et homicidia, et si quid inter eiusmodi delicta est, adeo severe puniat, ut paucorum hominum poena reliqui omnes continuo emendentur: sitque secundum legem accuratus delinquentium castigator. Non enim inhumanitas, sed maxima potius humanitas est, si paucorum castigatione multi serventur. Si vero quendam illorum nomine accusatum toleret, qui cingulum, vel dignitatem, vel sacerdotium, vel tale quid praetendens speret, se manus illius evadere posse, sciat, se nostro iudicio indignum futurum. Nemo enim, sive potentiam suam, sive alienum patrocinium in eiusmodi delictis praetendens, legem effugiet. Sed et si quis talibus patrociniiis se immittere ausus fuerit, is eandem cum delinquente poenam sustinebit: cum idem sit, peccare et peccantem et delinquentem ex legis manibus velle eripere. §. 1. Legi quoque subiectur descriptio, manifestans, quid eum, eosve, qui circa eum sunt, a fisco accipere, et quid pro symbolis dare, quidve piae domui sacratissimae Augustae, coniugis nostrae, inferre oporteat: trifariam scilicet quinquaginta libris auri inferendis, quod iam ab initio et hucusque obtinuit. §. 2. Subditis quoque nostris (quod saepius dictum est) sanete utetur: quae res summo nobis studio est, et fecit, ut magnam pecuniam despexerimus etiam in tot sumtibus magnisque bellis, per quae Deus nobis dedit, ut non solum ad Persas pacem deduceremus, et Vandalos, Alanos et Mauritanos subiiceremus, totamque Africam et insuper Siciliam recuperaremus: sed etiam bonam spem habeamus, Deum in reliquos etiam imperium nobis concessurum, quos, cum veteres Romani usque ad fines utriusque Oceani illis imperarent, seriore socordia amiserunt: quam nos, Dei auxilio freti, in melius mutare studemus, nihilque eorum, quae summae difficultatis sunt, detrectamus, vigiliis, inedia et reliquos omnes labores pro subditis nostris perpetuo subeuntes. Perleget etiam mandata nostra, quae illi cum symbolis imperii, sicut ante diximus, dabimus. Et si quidem omnia secandum illa fecerit, admirandus erit, nostroque imperio in omnibus dignus videbitur.

Nov. 30. cap. 11.

TITULUS XVII.

De Proconsule Palaestinae.

I. Sancimus, ut Palaestinae praeses Proconsul nominetur: id quod sacra hac pragmatica sanctione facimus. Vocari autem eam volumus singularem Caesariensium legem. Et Proconsulem mittemus, qui magistratum gerat, illique concedimus, ut spectabilibus adscribatur, omniaque, quae imperio illi propria sunt, habeat: causas etiam appellationum usque ad decem libras auri, quae ex utraque Palaestina ad eum deferuntur, cognoscat, atque in omnibus firmus

Nov. 103. cap. 1.

a) Leg. διὰ τοῦδε. Cod. Coisl. διὰ τοῦτο δὲ. Quod ferri nequit, et si legere velis διὰ τούτου δὲ. Nam illud δὲ prorsus supervacaneum est.

καθεστάναι, ὥστε καὶ τὰς ἡμετέρας προστάξεις δύνασθαι κάλλιον καὶ ἔρωμενεστερον ἐκτελεῖν. χρήσεται δὲ καὶ τῇ σεμνῇ καὶ ἀρχαίᾳ τηβένῳ^{b)} (φαμιὲν δὲ τῇ περιπορφύρῳ στολῇ) ἐν ταῖς ἱερομηρίαῖς αὐτῆν περιτιθέμενος· καὶ ἐγκαλλωπιζέσθω τοσαύτῃ περιτεθείς^{c)} τιμῇ, καὶ πολέμων ἐξουχέτω στρατιωτῶν τε τοσοῦτων, καὶ πᾶν, εἴ τι συμφέρον ἐστὶ καὶ τῷ δημοσίῳ καὶ τοῖς ἡμετέροις ὑποτελεῖ, πράττειτω. κατὰ σιτήσεων δὲ πρόσφασιν εἴκοσι δύο λίτρας χρυσίου αὐτῷ διδόμεναι, ὥστε εἰς ἑαυτὸν τε καὶ τὸν αὐτοῦ πάρεδρον καὶ τὴν παιδομένην αὐτῷ τάξιν ταῦτα διελεῖν, καθ' ὃν ἂν αὐτὸς βουληθεῖ τὸ ἴδιον, καὶ ταῦτα εἰς ἡμᾶς μηνύσαι, ὥστε ἐκ θείου πραγματικοῦ τύπου καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις διαίρεσιν ἡμᾶς ἐπικυρώσαι. οὐδὲ γὰρ ἰπομένομεν αὐτὸν τε καὶ τὸν πάρεδρον εἶναι τὴν παλαιὰν εὐτέλειαν τῶν σιτήσεων ὀρῶντες κοιμιζόμενους, οὐδὲ τὴν αὐτοῦ τάξιν παντελῶς ὀβροήθητον οὖσαν, κατοίγη ἐπὶ τοσαύταις εἰσφοραῖς κάμουσάν τε καὶ κινδυνεύουσαν, ὥστε αὐτὴν εἰνοικῶς τε ὑπουργεῖν αὐτῷ καὶ τοὺς δημοσίους εἰσπράττειν φόρους καὶ ἀπέχεσθαι λημμάτων ἀδίκων.

Nov. 103. β'. Ἐπικοινωνήσει δὲ οὐδ' ὅτιοῦν ταῖς πολιτικαῖς
cap. 2. αἰτίαις καὶ ταῖς τῶν δημοσίων φόρων εἰσπράξεσιν ὁ κατὰ καιρὸν περίβλεπτος τῶν τόπων δούξ, ἀλλ' αὐτὸς πᾶσαν ἰδιωτικὴν τε καὶ δημοσίαν κατὰ τὸ ῥηθὲν αἰτίαν διακοινεῖ. καὶ μάλιστα πάντων προνοήσει τῆς τε ἀνελλιποῦς τῶν δημοσίων εἰσφορῆς καὶ τοῦ καθαρῶς χορηγεῖσθαι ταῖς χερσὶν (τοῦτο ὅπερ καὶ Στέφανος ὁ περίβλεπτος, ὁ νῦν πρῶτος ἐπ' αὐτῆς γενόμενος, ἤδη τε φυλάξας ἠδοκίμησε, καὶ αὐτὸς ὅτι τοῦτο πράξει, διὰ τῶν ἡδὲ φθασάντων πεπεισμένος), μάλιστα δὲ πάντων φρονεῖ τῆς τῶν πόλεων ἐνστάσεως καὶ τοῦ μηδένα εἶναι ταῖς πόλεσι δημοτικὸν θόρον. καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῦτο αὐτοῦ τῆς ἀρχῆς ἴδιον, ὅς δὴ παραλαβὼν στασιάζουσαν τὴν χώραν ἐκ τε προσφάσεων ἑτέρον καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ διαφόρου τῶν θρησκευμάτων, εἰρηκτικὴν τε ἀπέδειξε καὶ πάσης ἀπήλλαξε ταραχῆς. ὁ δὲ καὶ αὐτὸς αὐτῷ ποιεῖν ἐπιτρέπομεν, καὶ εἴ ποτε τοιοῦτό τι γένηται, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἐπιφοιτῆν Παλαιστίνην καὶ καθιστῆν τὸ ταράττον καὶ μὴ συγχωρεῖν, μηδ' ὅτιοῦν πράττεσθαι κατ' ἐκείνην δύσκολον· καὶ μάλιστα δὴ κατ' ἐκείνην, ἐπειδήπερ ὁρῶμεν πολλοὺς ἐκείσε φερόμενους θορόνους καὶ οὐ μικρὰ τούτων ἀποτελέσματα καθεστῶτα.

Nov. 103. γ'. Εἰ δὲ δεηθεῖ καὶ στρατιωτῶν τῶν ἐγκαθημένων
cap. 3. τῇ χώρᾳ, καὶ τούτους αὐτῷ παρέξομεν, ἐξ ὅσων ἂν ἡμεῖς συνίδωμεν γενναϊοτάτου στρατιωτικοῦ καταλόγου, πρὸς τε τὴν τῶν πόλεων ἐκποσίαν καὶ ἐνστάξιν τῶν τοῖς ἀγροῖς οἰκόντων, πρὸς τε τὴν τῶν δημοσίων εἰσπράξιν· τοῦ θείου πραγματικοῦ τύπου τοῦ ἐπὶ τούτοις αὐτῷ δεδομένου πρώην κερσίου καὶ νῦν μένοντος· ὃς οὐ βούλεται οὐδὲ τὸν περίβλεπτον δοῦκα, οὐδὲ τὸν ἐνδοξότατον στρατηγὸν ἄδειαν ἔχειν, ἀφίλκειν τοὺς προσεδρόντας αὐτῷ στρατιώτας, ἵνα μὴ τις ἐντεῦθεν γένηται ταῖς πόλεσιν ταραχῆ· τοῦτο ὅπερ οὐκ ἂν ποτε παραθήσεται, διοικῶντος μὲν αὐτοῦ τὴν πολιτικὴν ἀρχήν, προνοῶντος δὲ καὶ τῆς τῶν δημοσίων ὑποτελῶν ἐνστάσεως, τὴν τε ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἔχοντος συμμαχίαν καὶ τὸ ἰσομοῦν ἐν τε αὐτοῖς τοῖς στρατιώταις ἐν τε τοῖς ἄλλοις δι' ἐκείνων παιδεύοντος. §. α'. Ἔσονται δὲ διακεκοιμένοι τοῖς ὅλοις ὅ τε περίβλεπτος τῶν τόπων δούξ καὶ ὁ τὴν ἀνθράτον ἔχων ἀρχὴν· καὶ ὁ μὲν ἡγήσεται στρατιωτικῶν^{d)} τε καὶ λιμυτανῶν καὶ

sit, ut mandata nostra pulerius et validius exequi possit. Utetur autem honorifica illa et antiqua Tebenno (stola scilicet purpurea) festis diebus eam induens: et tanto honore affectus gloriatur, bellisque et tot militibus praesit, et omne id, quod fisco et subditis nostris utile est, faciat. Annonarum vero nomine illi praebemus viginti duas auri libras, ut illas inter se, Assessorem suum et cohortem sibi parentem, quo velit ipse modo, dividat, eaque nobis indicet, ut sacra pragmatica sanctione eam divisionem confirmemus. Neque enim ferre possumus, ut ipse eiusque Assessor veterem illam et exiguam annonam accipiant, et cohors eius prorsus auxilio destituatur, quae tamen de tot exactationibus laborat et periclitatur. Quare illa benevole ei ministerium praebet, et publica tributa exigat, iniustisque muneribus accipiendis absteat.

II. Nullam vero plane cum causis civilibus et tributorum publicorum exactationibus communionem habebit spectabilis pro tempore illorum locorum Dux, sed ipse omnes privatas et publicas, ut dictum est, causas diiudicabit, maxime inter omnia providebit, ut tributa sine mora inferantur, et ipse puris utatur manibus (quod et spectabilis Stephanus, qui nunc primus in illa est, observans inclaruit, quem et porro id facturum esse ex praeteritis persuasum nobis est), omnium vero maxime curam geret tranquillitatis civitatum, neve in civitatibus ullus tumultus publicus excitetur. Nam et hoc proprium est magistratus illius, qui provinciam tum ob alias causas, tum maxime ob diversitatem religionum seditionibus laborantem suscipiens, eam pacatam reddidit, omnique tumultu liberavit: quod ut deuvo faciat, illi praecipimus, ut si forte tale quid fiat, in secundam Palaestinam excurrat, et tumultus componat, nec permittat, ut in illa duri quid statuatur, maxime in illa, quoniam multos ibidem tumultus exortos, nec exiguos eorum effectus esse videmus.

III. Si vero militibus indigeat, qui in provincia degunt, etiam hos ei, ex quo nobis placuerit fortissimorum militum catalogo, praebimus, tum ad ornatum urbium et tranquillitatem eorum, qui agros incolunt, tum etiam ad tributorum exactationem: sacra pragmatica sanctione, quae illi quoad haec nuper data est, etiam nunc rata manente: quae non vult spectabilem Ducem vel gloriosissimum magistrum militum licentiam habere, milites apud eum commorantes abstrahendi, ne exinde tumultus quidam in urbibus oriat: id quod nunquam fiet, si ille magistratum civilem administret et tranquillitati eorum, qui tributa inferunt, prospiciat, atque auxilium a militibus habeat, et tam ipsorum militum, quam reliquorum ferociam illorum opera corrigit. §. I. Erunt vero plane distincti, Dux spectabilis locorum et is, qui Praeconsulare imperium habet. Atque ille quidem militibus et limitaneis et foederatis, et si quid in illa regione in armis est, praecerit, exceptis militibus

b) Cod. Coisl. τῆ βέννα. Sed legendum τηβέννα, quod significat *trabea*. c) Et Cod. Coisl. et textus Novellae περιτιθείς. Sed legendum περιτεθείς, cum passivum tautummodo aptum praebet sensum. d) Leg. στρατιωτῶν.